ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
ПЕДАГОГИКА КАФЕДРАСИ
БУХОРО ВИЛОЯТИ КАСБИЙ ТАЪЛИМНИ
РИВОЖЛАНТИРИШ ВА МУВОФИҚЛАШТИРИШ
ҲУДУДИЙ БОШҚАРМАСИ
ПЕШКУ ТУМАН 2-СОН КАСБ-ҲУНАР МАКТАБИ

ПРОФЕССИОНАЛ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ДУАЛ ТАЪЛИМНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ ВА РИВОЖЛАНИШ ОМИЛЛАРИ

Республика илмий-амалий конференция материаллари

Бухоро-2021

2-ШЎЪБА. ПРОФЕССИОНАЛ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА ДУАЛ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ҚЎЛЛАШ ИМКОНИЯТЛАРИ.

ПРОФЕССИОНАЛ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА "МОДУЛЛИ ЎҚИТИШ"НИ ҚЎЛЛАШ ИМКОНИЯТЛАРИ ВА ЗАМОНАВИЙ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ.

А.Н.Убайдуллаев*-Бухоро вилояти касбий таълимни ривожлатириш ва мувофиқлаштириш ҳудудий бошқармаси бош услубчи маслаҳатчиси.*

Ҳаммамизга аёнки, тараққиётнинг тамал тоши ҳам, мамлакатни қудратли, миллатни буюк қиладиган куч ҳам бу — илм-фан, таълим ва тарбиядир. Эртанги кунимиз, Ватанимизнинг ёруғ истиқболи, биринчи навбатда, таълим тизими ва фарзандларимизга бераётган тарбиямиз билан чамбарчас боғлиқ.

Шавкат МИРЗИЁЕВ.

Бугунги кунда профессионал таълим муассасаларининг таълим бериш фаолияти янада такомиллаштирилиб, халқимизнинг асрлар давомида шаклланган илм сари интилиш фазилати яна бир бор намоён бўлмоқда. Ёшларимиз соғлом ҳамда гўзал турмуш кечириш, эгаллаган касби бўйича доимий иш ўрнига эга бўлиш, масъулиятни ўз зиммасига олиш, инсоний қадр-қимматини камситишга йўл қўймаслик, қисқача айтганда, комилликка эришиш учун ҳаракат қиляпти ва бу жараёнда таълим олишни энг асосий шарт сифатида кўрмоқда. Ҳар бир таълим олувчи, касб-ҳунар ўрганиш истагидаги ўқувчилар учун тўғри таълим турини шакллантириб бериш, бевосита уларнинг келажагини порлоқ қилиш демакдир. Ҳозирги кунда замонавий таълим жараёнини назарда тутиб, профессионал таълим тизимида модулли ўқитиш танлаб олинса, халқаро андозалар талабига жавоб бера оладиган профессионал ўрта бўғин касб эгаларини етиштиришда самарали натижаларга эришган бўлардик.

Таълим турлари орасида муҳим ўрин тутиб тобора оммалашиб бораётган таълим – модул таълими ёки модулли ўқитиш саналади. Моҳиятига кўра модул, модул таълими ҳамда уни ташкил этишда қўлланиладиган технологияларининг асосини ташкил этади. Дидактик имкониятига кўра ўзлаштирилиши зарур бўлган манба, ўқув материалини мантиқан тугалланган бўлакларга ажратиб ўрганиш имкониятига эга. Бошқача айтганда модул модул таълимининг асосий воситаси, тугалланган ахборот блоки сифатида талқин этилади. ЮНЕСКОнинг 1982 йилда ташкил этилган анжуманида эълон қилинган маърузада "модул" тушунчаси "Ўқув материалини у билан тезкор индивидуал танишиш ва кетма-кет ўрганиш асосида якка тартибдаги ва гуруҳ машғулотларида бир ёки бир неча малакани ўзлаштириш учун мўлжалланган алоҳида ўргатувчи тўплам (пакет)" деб шарҳланган. Модул негизида тегишли фаннинг муайян қисми – бўлими (одатда 10-12 соатли), нисбатан катта ҳажмга эга мавзуси (кўп ҳолатларда 5-8 соат ҳажмдаги маъруза, семинар, амалий ва лаборатория машғулотлари ҳамда

МУНДАРИЖА

1-ШЎЪБА. ПРОФЕССИОНАЛ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ДУАЛ ТАЪЛИМНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ МЕТОДОЛОГИК АСОСЛАРИ	
ҚАХХОРОВ В.Ҳ. Ўрта бўгин кадрларни тайёрлаш давр талабидир	4
ҚОБИЛОВ Ҳ. Ҳ. Профессионал таълим муассасаларида дуал таълимни ташкил этишнинг замонавий тенденсиялари ва ривожланиш омиллари	5
ЧОРИЕВ Т. Дуал таълими ва уни такомиллаштиришнинг ҳуқуқий асослари	7
МАҲМУДОВ Б.Х. Илмийликка асосланган дуал таълим	11
ВАЛИЕВ М.Ш., МАХКАМОВ А.Х. Дуал таълимни такомиллаштиришда малака ошириш ва қайта тайёрлашнинг ўрни	13
МУҚИМОВ К., НОМОЗОВА Д., САЛИМОВА М. Олий ўқув юртларида физика ва бошқа табиий фанларни ўқитишда янги билимлардан фойдаланиш муаммолари	14
ХУДОЯРОВА Г.Б. Профилактика аддиктивного поведения старших подростков посредством духовно-нравственных ценностей в профессиональном образовании	19
ОЛИМОВ Ш.Ш. Профессионал таълим муассасаларида дуал таълимни ташкил этишнинг долзарб муаммолари	23
ХАКИМЖОНОВА Ҳ.Х. Профессионал таълим муассасаларида дуал таълимни ташкил этиш	26
РАХМАТУЛЛАЕВА Д.Р. Профессионал таълим муассасаларида ўқувчиларни тадбиркорликка йўналтириб ўқитиш	28
ХАСАНОВА Г.Д., ТОЖИЕВА М.В. Дуал таълим: муаммо ва ечимлар	31
ВАЛИЕВА Ф.Р., АТАЖАНОВА Д.Б. Профессионал ва олий таълим тизимида узвийликни таъминлашнинг педагогик шартлари	37
АВЛИЯҚУЛОВ А. Профессионал таълим муассасаларида дуал таълим асосида ўқув жараёнини ташкил этиш	40
РАХМАТУЛЛАЕВА Д. ХОДЖАБАЕВ А.Р. ИСМАИЛОВА З.К. Профессионал таълим муассасаларида "дуал" таълим тизимининг жорий этилиши	44
ГАФФАРОВ Х.Р., РАВШАНОВ Б.Х. Олий таълим тизимида дуал таълимнинг аҳамияти	46
QAHHOROV V., USMONOV E., HAYITOV SH., DEHQONOV A., OSTONOV Y. Professional ta'lim muassasalarida dual ta'limni tashkil etishning zamonaviy tendensiyalari va rivojlanish omillari	51
РАХМАТОВ Я.Я., БАДАЛОВ У.Ҳ. Илгор хорижий тажрибалар асосида профессионал таълим муассасаларида дуал таълимни ташкил этишнинг замонавий тенденциялари	55
ИЛХОМОВ Б.Х. Дуал таълим асосида таълим жараёнларини ташкил этиш	58

ХАФИЗОВ А.Р., УМАРОВ А.А. Дуальное обучение: понятие, принципы, механизмы реализации, преимущества	61
ИМОМОВ Ш.Т. Профессионал таълим муассасаларида дуал таълимни ташкил этишнинг методологик асослари	66
JUMAYEVA M.T. Professional ta'lim muassasalarida dual ta'limning tashkil etishning metodolodik asoslari	70
IZBULLAYEVA G.V. O'zbekiston Respublikasi professional ta'limida o'qitishning dual tizimi	73
ORTIQOV O.R. Oliy va professional ta'lim tizimi integratsiyasida dual ta'lim mazmuni	75
ДЖАНАЛИЕВА Г.А., БОБОЕВ Ж.Ж., ИСРОИЛОВА Ш.Н. Профессионал таълим муассасаларида дуал таълим тизимини қўлланилишининг аҳамияти	77
ELIBOYEVA L.S. Dual ta'lim – kichik mutaxassislarni tayyorlashning samarali shakli	78
ISMATOVA N.B., SULTONOV A. Dual ta'limning amalga oshirish imkoniyatlari	79
АБДУЛЛАЕВ Қ.Ф. Профессионал таълимни ташкил этиш истиқболлари	82
БОБОМУРОДОВА Н.Ж. Ибн Сино таълимотида жисмоний баркамоллик ғояси	83
2-ШЎЪБА. ПРОФЕССИОНАЛ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА ДУАЛ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ҚЎЛЛАШ ИМКОНИЯТЛАРИ	
УБАЙДУЛЛАЕВ А.Н. Профессионал таълим тизимида "модулли ўқитиш"ни қўллаш имкониятлари ва замонавий тенденциялари	86
НОРОВ Н. Таълим муассасаси ўқувчиларининг worldskills стандартлари асосида компетенцияларини шакллантириш	90
МУРАТОВА Г.С. "Сув ва саломатликнинг атраф муҳитдаги ўрни" мавзусини дуал таълимда ташкил этиш	92
ФЁДОРОВ С.В., ШАРИПОВ Ж.О. Влияние структурных и фазовых превращений в легированном подповерхностном слое быстрорежущих инструментов на их износостойкость при резке жаропрочных, хромовых сплавов	95
ЭШОНҚУЛОВ Б.Д. Янги профессионал таълим - янги миссияси	104
КАЗИМОВА М.Ш. Дуальное образование как фактор успешного трудоустройства выпускников нефтегазового колледжа	108
KHAFIZOV A.R., MUKHAMADIEVA R.A. Uzbek dual system education key to achieve the goals of maintainable advancement	112
СИРОЖОВ С. Гуманистические принципы образовательного процесса в Узбекистане	115